

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.353.

LETO X.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, 22. oktobra 1927.

Telefon št. 2552

ŠTEV. 122.

Pritožba Zveze trgovskih gremijev proti zavrnitvi njene kandidatske liste na ministra trgovine in industrije.

V sredo, dne 19. t. m., sta se na potila v Beograd delegata Zveze trgovskih gremijev in Vrhovnega obrtniškega sveta za Slovenijo gg. Josip Kavčič in Josip Rebek, da na merodajnih mestih izneseta pritožbe proti pristranskemu in krivičnemu postopanju volilnega odbora za volitve v TOI zbornico.

Delegat Zveze trgovskih gremijev je predložil ministru trgovine in industrije g. Spahu posebno pritožbo proti sklepu volilne komisije, ki je zavrnila stanovsko kandidatno listo Zveze brez možnosti vsakega popravka.

Pritožba je vložena v zmislu čl. 26. zborničnega zakona z dne 29. junija 1868 proti kršenju odredb Uredbe o reorganizaciji in volilnem redu za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, št. 13296/III. od 30. junija 1927, s strani volilne komisije za izvršitev volitev v to zbornico.

Pritožba navaja, da je volilni odbor z aktom 69/vol od 19. oktobra t. l. odločil, da se kandidatna lista Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo odkloni, češ, da ne odgovarja predpisom volilne uredbe.

Nasprotno pa je volilna komisija na isti seji sklenila, da se kandidatni listi Zveze obrtnih zadrug in Zveze industrijev predlagateljcem vrneti v svrhu popravka v roku treh dni. Iz političnih razlogov je bil torej v eni in isti stvari uporabljen različen postopek.

S svojim ukrepom je volilna komisija kršila jasne določbe čl. 17. volilne uredbe, koji se glasi:

»Če se kandidatne liste ne ujemajo s predpisi te uredbe, jih mora volilni odbor v treh dneh vrneti, da se popravijo. Poziv se mora vročiti na dostavnicu pooblaščenemu zastopniku liste, ali njegovemu namestniku. Če se vložijo take liste istočasno, mora poslati volilni odbor ta poziv vsem zastopnikom liste.

Če so na raznih listah ista imena, mora označiti volilni odbor s sodelovanjem zastopnikov list osebe istega imena tako, da jih je mogoče razlikovati.

Uredba torej ne dela nikake razlike, če so pogreške priloženih kandidatnih list formalnega ali materialnega značaja, temveč striktno določa, da se mora vsaka lista, ki se ne sklada s predpisi uredbe, brezpogojno vrneti

predlagateljcem, da jo v roku treh dni popravijo.

Kljub temu komisija ni ravnala v zmislu uredbe ter je kandidatsko listo Zveze trgovskih gremijev zavrnila in proglasila za izvoljene brez volitve kandidate liste, katere nosilec je g. Jelačin. To rešenje z izvoljenimi kandidati se je že objavilo v »Uradnem listu« z dne 20. t. m.

Pritožba nadalje omenja, da volilna komisija ni upoštevala ministrovih odredb glede volilne pravice pridobitnih in gospodarskih zadrug, temveč je v nasprotju z njegovimi navodili unesla v volilni imenik vse člane načelstev onih zadrug, ki ne vrše nobene trgovske posla in ne plačujejo pridobitnega davka. S tem je zopet kršila čl. 3 točko d) volilne uredbe, kakor tudi temeljna načela zakona o zbornicah iz leta 1868, ki velja v področju Slovenije.

Na ta način se je podelila v trgovinskem odseku volilna pravica nad 4000 osebam, ki nimajo nobene zveze s trgovino ter se v zmislu uredbe ne morejo smatrati za interese zbornice.

Volilni odbor pa je hotel, da s kršitvijo zakona uniči listo pravih trgovcev, ker so v Zvezi trgovskih gremijev združeni vsi gremiji Slovenije (po številu 27) s ca. 10.000 člani, tako da predstavlja ta Zveza strokovno stanovsko organizacijo celokupnega trgovskega stanu v Sloveniji, ki bi bil na ta način oropan svojega najosnovnejšega stanovskega prava, da sodeluje pri volitvah v svoje interesno zastopstvo, ki mora zanj žrtvovati na leto milijonske vsote.

Pritožba poudarja, da je zavrnitev kandidatske liste Zveze trgovskih gremijev izzvala največje ogorčenje v vseh gospodarskih krogih in konča s prošnjo, da minister trgovine in industrije, ki mora čuvati nad tem, da se pravilno izvršujejo od njega izdane naredbe, sklep volilne komisije glede kandidatne liste Zveze trgovskih gremijev razveljavi, ker nasprotuje jasnim predpisom čl. 17. volilne uredbe. Radi nujnosti stvari pa naj brzojavno naroči volilni komisiji, da postopa po predpisih uredbe ter vrne kandidatno listo Zveze trgovskih gremijev predlagateljcem, da jo v roku treh dni popravijo, objavo v »Uradnem listu« pa prekliče.

1918, si dal za vse imenovano blago iste količine 252'6 funtov, dočim si dal v letih 1901—1905 samo 100 funtov. Marec 1920 izkazuje skoraj 380 funtov, januar 1926 pade na polovico, in se drži ta številka skoraj do danes.

ZAČETEK KONFERENCE V ŽENEVI.

V Ženevi zboruje konferenca, ki se peča z vprašanji izvoznih in uvoznih prevozi in omejitev. Konferenca se udeležujejo zastopniki 32 držav, med njimi tudi U. S. A. in Egipta, ter s posvetovalnim glasom zastopniki Mednarodne trgovske zbornice. V pozdravnem nagovoru je predsednik Colijn, bivši holandski ministrski predsednik, rekel, da gre za udeležitev enega najvažnejših sklepov pomladanske gospodarske konference v Ženevi. Gospodarski odbor Zveze narodov se je za pripravo konference dve leti prav resno trudil. Zastopnik U. S. A., Wilson, je izjavil, da pripisuje njegova vlada konferenci velik pomen za vzpostavitev normalnih trgovskih razmer v Evropi ter da zato pričakuje, da bo imelo delo konference praktične zaključke. Nemški zastopnik Drendelenburg je izjavil, da bo njegova vlada podpirala vse določbe od gospodarskega odbora predloženega načrta, ki naj bi omogočile kolikor mogoče prosto in neovirano izmenjavo blaga, in da bo nastopila proti vsem klavzulam, ki bi iz kateregakoli vzroka hotele ohraniti sedanje razmere. Anglež Chapman je zagotavljal, da se njegova vlada zaveda, da se vse sedanje težkoče ne morejo odpraviti v kratkem času. Francoski delegat Serruys je poudarjal, da smatra francoska delegacija predloženi načrt za izborni diskusijski podlago.

* * *

ŽGALNICE ŠPIRITA V ČESKOSLOVAKI.

Na zadnjem gospodarskem zborovanju v Pragi so se posvetovali o zahtevah kmetijskih krogov, zlasti onih, ki pridelejo krompir, naj se v okviru akcije za uporabo prejšnikov krompirjevega pridelka devoli kmetičem žgalcem izredni produkcijski kontingent 70.000 hl špirta. To množino bi spravili in bi jo prevzeli v bodočih dveh kampanjskih letih, v katerih bi se žgalna pravica posameznih žgalec sorazmerno omejila. Druge skupine žgalec bi vsled te izredne dovolitve nič ne trpele. Zadevo študirajo sedaj posamezna ministrstva. Sitnosti dela špiritova veleindustrija, ki ima tudi preveč krompirja in ki zahteva zase proporcionalno upoštevanje pri dodelitvi kontingenta.

* * *

TUBIZE IN GLANZSTOFF.

Med belgijsko tovarno umetne svile Tubize in med Glanzstoff d. d. je prišlo sedaj do sporazuma, ki se je že dolgo časa pripravljalo. Glanzstoff bo prevzela polovico akcij znanega bankirja Löwensteina, to se pravi 60.000 delnic, in sicer po tečajih, ki odgovarjajo pariškimi borznim tečajem. Glanzstoff bo praktično kontrolirala belgijski in francoski oddelek Tubize. Tubize bo pristopila mednarodnemu kartelu umetne svile z udeležbo, ki jo bodo šele določili; v upravnem svet pa ne bodo delegirali nobenega nemškega člana, temveč bodo nemško udeležbo zastopali nemški tehniki. Tako poročajo vesti iz Pariza, ki se pa Glanzstoff o njih nič ne izrazi. Kakor vidimo, bo kmalu vsa svetovna produkcija umetne svile združena v skupni organizaciji.

Razširjajte »Trgovski list«!

»Economist«-ove indeksne številke.

Londonski »Economist« prinaša sledeče indeksne številke za predvojno dobo in za povojna leta:

Podlaga (povprečnost 1901—1905)	Zitarice in meso	Druge živila (čaj, sladkor)	Tekstilije	Mineralije	Razno (gumi, les, petrolej)	V
Julij 1914	500	500	500	400	500	100
November 1918	579	352	616%	464%	553	116'6
Marec 1920	1289	782%	1848	903	1889%	2565
Januar 1926	1508	914	2974%	1246	1700%	6212
Marec 1927	892%	694%	1117	726%	758%	8352
Avugust 1927	883%	704	909%	725	725	4189
September 1927	883	731	1111	640	706	3944
	860%	748%	1098%	617	713%	4071
						185
						183'5

Cene žitu in mesu so bile najvišje v marcu leta 1920, so bile takrat trikrat tako visoke kot v letih 1901 do 1905. Od januarja 1926 do letošnjega septembra se niso dosti spremenile. Cene drugih živil (čaja, sladkorja) so od marca 1920 naprej sicer tudi padale, a še davno ne tako kot cene žita in mesa. Tudi tekstilije so bile v marcu 1920 najdražje in so padle od takrat do danes skoraj za 200%. Mineralije so od marca do danes zgubile skoraj 100 odstotkov, a so še zmeraj za polovico dražje kot v povprečnosti let 1901—1905. Gumi, les in petrolej so začetkom zelo poskočili, sedaj se držijo že ca dve leti precej enako visoko. Če vzamemo za skupno podlago let 1901—1905 povprečnost 100, vidimo, da je bilo že zadnje predvojno leto 1916 nekoliko dražje kot to petletje. Na koncu vojske, v novemb

1918, si dal za vse imenovano blago iste količine 252'6 funtov, dočim si dal v letih 1901—1905 samo 100 funtov. Marec 1920 izkazuje skoraj 380 funtov, januar 1926 pade na polovico, in se drži ta številka skoraj do danes.

Fr. Zelenik:

Poravnalno postopanje.

II.

Veletrgovina in industrija se je postavila na neko vzvišeno stališče nezmožnosti in neomejene trgovske sposobnosti, ker tako poudarjajoče govori o lahkomisljenem poslovanju, kvalificirani nesposobnosti, lahkomisljenemu razpisavanju v vrstah odjemalcev. Država presoja sposobnost in pripravnost svojih nastavljenecv po šolskih izpričevalih in vendar ima glede sposobnosti jako pisano družbo. Razna izpričevala še niso dokaz, da je njih lastnik res sposoben za težke naloge poklica in življenja. Še manj pa moremo v trgovskem življenju določiti merilo, po katerem bi presojali sposobnost pripadnika trgovskega stanu. Življenje nam daje dokaze, da so n. pr. ljudje brez šolske izobrazbe ali z jako skromno šolsko izobrazbo dosegli krasne uspehe v trgovini ter postali ustanovniki velikih firm. Ali obrtnik pridnih rok in bistre glave je dvignil svojo obrt v industrijsko podjetje, medtem ko mu izšolan inženjer služi kot nastavljenec in se ne more povspeti do samostojnosti. Marsikateri vodja ali ravnatelj trgovskega, industrijskega ali bančnega podjetja vodi z uspehom kot strokovnjak, pa mu kedaj spodleti ali pa kdo izpodnese in ravno tisti, ki so ga prej tako obrajali kot strokovnjaka, ga proglasijo za neznanca itd. In večkrat je ravnatelj le žrtev nesposobnih upravnih svetnikov. Lahkomiselne in nesposobne najdemo v vsakem poklicu in v vsaki panogi, tako med veleindustrijo in trgovino kakor med branjeveci. Toda ene štiti visok položaj, da se jim nič ne zgodi, pa četudi so upravnostili milijone narodnega premoženja, druge pa vlačijo pred sodnika za malenkosti.

Tedaj ne ovirajte zakona z raznimi izgovori z visokega stališča, ker nezmožljivih in nedosegljivih ni v nobenem poklicu in položaju. Vsi smo podvrženi zakonu narave, da nima nihče neomahljivega položaja in stališča in ni zavarovan pred vsako nesrečo. Iz malega so zrastle velikanska podjetja, kakor so se velikanska podjetja zrušila v nič.

Ako preprečite zakon o poravnalnem postopanju, ne boste preprečili insolvence in izgub, omogočili pa bode, da bo še nadalje konkurzno postopanje uničevalo blago in žrlo premoženje, ki je vendar last upnikov. Zakaj naj uživa tretji to premoženje? Prav je, da se zahteva moderniziranje konkurznega postopanja, toda, kdaj se bo to doseglo, tega niti sam Bog ne ve pri znani jugoslovanski počasnosti. Leta so rabili za tistih par paragrafov ustave, devet let plačujemo ministra za izenačenje zakonov, pa je le par neprimernih starih srbskih zakonov razširil na celo državo. Mi bomo najbrže vsi prej legli v grob, kot bo zagledal dan res moderni zakon o konkurznem postopanju. Moderni zakon o poravnalnem postopanju pa lahko dobimo takoj, tedaj vzemimo hitro, kar se ponuja, ker ni slabo in preprečuje večje zlo.

Korist upnika in dolžnika zahteva, da dobimo poravnalno postopanje, na upnikih pa je, da se ne bo zlorabljal v njih škodo.

Kdor začne na svoje, pač ne začne zato, da bi propadel in ogoljufal svoje upnike, ampak začel je zato, da bi si ustvaril eksistenco in zagotovil bodočnost in brezskrbno starost. Kdo

more trditi, da je med 100 začetniki le eden, ki začne z namenom, da bi goljufal svoje upnike? Kdo more zaniškati, da kdor je v stiski in nesreči, ne upa na srečo in zboljšanje položaja? Ne smatrajte vsakega svojega odjemalca, če je zabredel v nesrečo, za goljufa in ne vem kaj še vse. Navadno ne najdemo niti najboljši trgovski prijatelji poštene dlake na svojem v nesrečo zašlem dolžniku, čeravno je bil dolgo dober odjemalec in točen plačnik in so zaslužili pri njem lepe denarje, ko mu vendar niso zastonj dajali.

Rekel sem že, da je izrabljanje poravnalnega postopanja v škodo upnikov bilo v največji meri mogoče le vsled površnosti upnikov samih. Iz nekega poravnalnega postopanja vem, da je dolžnik po svoji potrebi povečal dolgove in nastopili so njegovi prijatelji, njemu enake moralne kakovosti, kot posojilodajalci. Nihče jih pa ni vprašal, od kod njim denar, da so prišli med upnike in tudi nihče ni pogledal v knjige, kako je s temi posojili. Tudi ni nihče vprašal, kako je živel dolžnik, kako je gospodaril, koliko je zapravil z ženskami itd.

Največja hiba v poravnalnem postopanju je bila ta, da so se upniki premalo zanimali za trgovske knjige in knjigovodstvo dolžnika. To pa ni bila hiba zakona! Trg. zakon predpisuje protokoliiranemu trgovcu, da mora voditi knjige, iz katerih je razviden njegov premoženjski položaj in njegovo trgovsko poslovanje. Za neprotokoliiranega trgovca ta predpis v splošnem ne velja, toda tudi tak mora voditi enake knjige, če dela z denarjem svojih upnikov in ti morajo zahtevati od takega insolventnega dolžnika, da predloži knjige, sicer se ne pogajajo z njim.

Kdor trka na prizanesljivost in popustljivost svojih upnikov, mora svojo prošnjo upravičiti s trgovskimi knjigami, s katerimi more dokazati vzroke svoje nesreče. Ne zadostujejo pa samo knjige, ampak morajo biti tudi polnodeljavne priloge za vse vknjižbe! Predno se začne pogajanja z dolžnikom, naj pregleda knjige in poslovanje strokovnjak. To se doslej ni vršilo in zato so nepošteni dolžniki se tako pridno posluževali poravnalnega postopanja, ker so z lahkoto »zaslužili«, in so vedeli, da jim nihče ne bo preiskoval umazane vesti. Poštenjak, ki brez lastne krivde zaide v nesrečo, bo vse storil, da dokaže vzroke. Tak ima tudi v redu knjige in priloge.

Kdor pa nima knjig, ali te niso v redu in tedaj ne morejo služiti za dokazilo, da je dolžnik brez lastne krivde zabredel v nesrečo, tak najbrže ne zasluži usmiljenja, ampak je kandidat kazenskega sodnika. Pri takem se naj poravnalno postopanje takoj ukinе, kakor se naj takoj ukinе, če knjige pokažejo malomarnost ali kaznjivo dejanje.

Ponovim: Trgovske knjige naj tvorijo podlago vsakemu postopanju. Ako dokaže dolžnik z rednim in vseskoz

vestnim knjigovodstvom, da je zašel brez svoje krivde v nesrečo in to potrdi tudi pregled knjig po strokovnjaku, tedaj postopajte s takim dolžnikom kot trgovci in tovariši.

Kdor pa nima knjig, čeravno bi jih moral imeti in imeti bi jih moral vsak, kdor jemlje in daje na kredit, ali so knjige zelo slabo in nepravilno vodene, ta naj nosi posledice konkurza in kazenskega postopanja.

Imejte pred očmi, da konkurzno postopanje je zlo kakor jetika, ki ugonablja ne samo bolnike, ampak ogroža tudi vse tiste, ki pridejo z njim v dotiko.

Evropska produkcija sladkorja.

Mednarodna zveza za sladkorno statistiko, ustanovljena letos 23. maja na Dunaju, priobčuje prvo cenitev letošnje sladkorne produkcije v Evropi; produkcija bo znašala 4.880.000 ton, lani je znašala 4.470.000 ton, letos torej 9,1% več. Največji prirastek pride na Češkoslovaško, 142.000 ton ali 13,6%. Jugoslavija je predelala letos 665.000 ton sladkorne pese in je napravila 90.555 ton sladkorja, lani 560.000 in 78.000, letos torej 18,6% sladkorne pese in 16,4% sladkorja več kot lani. Podamo statistiko posameznih držav (v milijonih ton).

	Pridelek sladk. pese	+ ali - proti lani	Produkcija sladk. + ali - proti lani
Čehoslov.	7.20	+ 0.97	1.18 + 0.14
Nemčija	11.20	+ 0.55	1.66 + 0.0003
Avstrija	0.60	+ 0.12	0.10 + 0.016
Ogrska	1.24	+ 0.03	0.16 - 0.01
Poljska	4.21	+ 0.85	0.66 + 0.1
Belgija	1.69	+ 0.26	0.26 + 0.03
Italija	2.07	- 0.31	0.28 - 0.02
Jugoslavija	0.66	+ 0.10	0.09 + 0.01
Rumunija	1.20	+ 0.07	0.15 + 0.005
Švedska	0.97	+ 0.83	0.13 + 0.11
Finska	0.05	+ 0.02	0.006 + 0.003
Irski	0.12	+ 0.04	0.02 + 0.007
Danska	1.10	+ 0.12	0.16 + 0.009
	32.35	+ 3.67	4.88 + 0.41

Štetje je nekoliko drugačno kot bi moralo biti, ker je zgoraj statistika na spodaj zaokrožena. Natančna cenitev letošnjega pesnega pridelka je 32 milijonov 358.904 ton, za 3.670.021 ton več kot lani; cenitev sladkorne produkcije 4.883.569 ton, za 408.158 ton več kot lani. Kakor vidimo, ni Rusija nikjer všeta, in tudi ne Anglija ter ruske obrobne države.

Za posamezne države je relativni prirastek včasih bolj važen kot absolutni, tam bolj vidimo napredek ali nazadovanje. Zato pridenemo še odstotno napredovanje oziroma nazadovanje in pa število letos in lani delujočih tovarn.

	Predelana pesa + ali - kot lani v %	Produkcija sladkorja + ali - v %	Število tovarn lani letos
Čehoslov.	+ 15.6	+ 13.6	152 152
Nemčija	+ 5.2	+ 0.3	253 250
Avstrija	+ 25.6	+ 21.2	6 6
Ogrska	+ 2.2	- 6.6	13 13
Poljska	+ 25.5	+ 19.1	70 72
Belgija	+ 18.2	+ 12.8	52 51
Italija	- 13.1	- 8.8	46 50
Jugoslavija	+ 18.6	+ 16.4	8 8
Rumunija	+ 6.2	+ 3.6	12 12
Švedska	+ 616.9	+ 537.1	4 21
Finska	+ 65.2	+ 69.4	1 1
Irski	+ 43.8	+ 48.9	1 1
Danska	+ 12.0	+ 5.8	9 9
Skupaj	+ 12.8	+ 9.1	627 647

Najbolj nas osupne v tem seznamu Švedska, ki je predelala letos nad 600 stotov sladkorne pese več kot lani in ki je producirala ca 540 odstotkov več sladkorja kot lani. Lani so delale 4 tovarne, letos jih dela 21. Relativno velik je napredek v Finski in Irski, tudi v Avstriji, Poljski, Jugoslaviji itd. Ogrska je predelala sicer več pese kot lani, a sladkorja je vsled slabe kakovosti pese manj kot lani. Skupno število tovarn je nekoliko napredovalo, in sicer v prvi vrsti na rovaš Švedske. V Italiji so delale kljub nazadovanju glede pese in sladkorja 4 tovarne več kot lani, pri nas je ostalo število neizpremenjeno na osem.

RUSKI LAN.

Po ruskih virih je pridelek lanu v Sovjetski Rusiji letos dobro izpadel. Tudi z lanom obdelani prostor je letos večji kot lani, dvignil se je od 1.063.000 hektarov na 1.300.000 ha. Spričo ugodnega pridelka in spričo krčevitega prizadevanja sovjetske vlade, da nabavi kolikor mogoče veliko lanu za državne nabavne organizacije, ni izključeno, da se bo kljub zvišani potrebi domače industrije eksport ruskega lanu dvignil. Pred začetkom januarja pa večjih množin ruskega lanu ni pričakovati.

BOMBAŽ.

Bombaževi trgi delajo na to, da stabilizirajo temelj glede cen, ki bi se opirali na domnevo najmanj 13 milijonov bal produkcije. Skušnje zadnjih let so dokazale, da se more do končne objave o pridelku majhna diferenca med to številko in med uradno cenitvijo 12-6 mil. bal še lahko popraviti. Sicer je pa položaj na bombaževih trgih zelo negotov in so poskusi za stabilizacijo cen v splošnem interesu.

Gospodarsko poročilo iz Avstrije.

Septemberski zvezek publikacije »Wirtschaftsberichte der Allgemeinen Oesterreichischen Bodenkreditanstalt« vsebuje zelo poučna izvajanja in zanimive podatke o gospodarskem položaju Avstrije. Doba poročila se pričinja sicer z razburkanimi dnevi revolucije (15. in 16. julij), a od tedaj naprej gre krivulja gospodarskega položaja neprestano navzgor. Najbistvenjši znaki sedanjega gospodarskega položaja so: trajno ugodno stanje zveznih financ, rastoče prometne in obratne številke, nazadovanje brezposelnosti pod lansko številko, živahna zaposlitev mnogih važnih industrijskih panog.

V Avstriji je računovodstvo izborno urejeno in imajo že sezname o dohodkih in izdatkih do inkluзивno julija. Dohodki so bil proračunjeni s ca 533 milijoni šilingov, faktično so pa nesli 612 milijonov šilingov, za skoraj 15% več. Treba je pa poudariti, da gre napredek v javnih dohodkih na rovaš prevelikega obdavčenja; splošno vlada prepričanje, da bi omiljenje davčnega pritiska nikakor ne bilo v škodo zveznemu gospodarstvu, temveč bi nasprotno bilo narodnemu gospodarstvu le v dobro in bi koristilo tudi finančni upravi.

Izdatki za prvih 7 mesecev so bili preračunjeni na 536'09 milijonov šilingov, znašali so pa 536'44 milijonov šilingov, razlika je torej zelo majhna.

Promet na avstrijskih zveznih železnicah je bil tudi v drugem letošnjem četrtletju dosti bolj živahen kot v analogni dobi lanskega leta.

Od začetka drugega polletja naprej se da ugotoviti precejšnje nazadovanje brezposelnosti. Vendar so pa tudi sedanje številke še previsoke in zahtevajo hitre in smotrene odprave. V tej zvezi je prav zanimiva ugotovitev, da so nekatere obrtne panoge zvišale mezde, čeprav deloma šele po bojih z delavstvom. To zvišanje je deloma posledica zboljšane gospodarskega položaja. V zadnjem času so se dvignile mezde v stavbni obrti za 4%, v oblačilni industriji za 3 do 5,7%, v gumijevi industriji za 6%, v hotelski industriji za 5 do 7%, v tobačnih trafikah za več kot 8%.

19. septembra so otvorili elektrarno ob Achenskem jezeru družbe »Tiwa« (Tiroler Wasserkraftwerke A. G.). To je pa šele prvi oddelek. Elektrarna more razviti že sedaj 55.000 KS, letno delo je izračunjeno z 9 milijoni KWur. Po načrtu bo delo dograjeno do jeseni 1929 in bo dalo 125.000 KS

ŽREBANJE LOTERIJE

DRUŠTVA TRGOVSKA AKADEMIJA V LJUBLJANI

Srečka 10 dinarjev.

Dobitkov 885, od 50 do 100.000 dinarjev.

Polkusite srečo, naročite takoj srečke!

nepreklicno 31. oktobra.

LISTEK.

Dr. R. Andrejka:

Oris sedanjega stanja našega društvenega prava.

(Nadaljevanje.)

5. Oblastveni zastopnik ima pravico zahtevati, da se o stvareh, ki se razpravljajo, napravi zapisnik in sicer bodisi že ob pričetku zborovanja, bodisi med potekom, to pa posebno tedaj, če nasprotujejo razpravni predmeti ali pa sklepi zakonitim ali statutarinim določbam ali pa vzbujajo sicer pomisleke. Če mogoče, naj v takih slučajih zahteva takoj prepise dotičnega zapisnika ali pa jih sam napravi in vzame s seboj, da jih predloži svojemu oblastvu.

6. Če predsednik ali prireditelj društvenega zborovanja njegovim upravičenim zahtevam ne ugodí, tedaj se lahko oblastveni zastopnik oglasi k besedi, da ugotovi to činjenico ter pozove priče, da jo potrdi.

7. Oblastveni odposlanec lahko mi-

mo predsednika iz lastne inicijative zaključi zborovanje, ako pride na zborovanju do nezakonitih dogodkov, ako se začne razpravljati o stvareh, ki ne spadajo v statutarinno področje društva, ali kadar zadobi društveno zborovanje značaj, ki ogroža javni red. Tu sem spada gotovo tudi primer, da predsednik ne more ali ne mara vršiti svojih zakonitih dolžnosti glede zborovalne policije. Kadar zaključi oblastni zastopnik zborovanje, naj pozove navzoče z ozirom na § 22 društva, zak., da zapuste zbirališče ter se razidejo, opozarjajoč jih na to, da jih, ako se mu ne pokore, siloma odpravi.

8. O celem zborovanju naj napravi oblastni odposlanec posebno poročilo. Ako so se rabili pri zborovanju protizakoniti ali kaznivi ali dogodila taka dejanja, naj ih dobesedno navede odnosno natančno popiše, da je upravnemu oblastvu mogoče podati ovadbo državnemu pravdnistvu v smislu § 84 kazenskega poslovnika.

Nasilje ali nepokornost zoper odredbe oblastvenega odposlanca na društvenih zborovanjih imajo po §§ 93 do 95 srb. kaz. zakonika, ki je bil uve-

lavljen za celo državo z zakonom z dne 18. februarja 1922, »Služb. Nov.« št. 15 in »Uradni list« št. 57/12 iz leta 1924, za posledico zelo stroge kazni od dveh mesecev do štirih let.

Te kazenske sankcije je zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 2. avgusta 1921, »Služb. Nov.« št. 170A, »Ur. list« 249/95, še znatno poostрил s sledečimi določbami:

Če se na javnih zborovanjih nosijo ali izobešajo kakršnikoli znaki, zastave ali napisi kot znak pozivanja ali ščuvanja, da je treba obstoječi pravni red nadomestiti z drugim potom predrati, rušenjem zasebne lastnine ali uničbe javnega miru, se dotičniki kaznujejo z zaporom najmanj enega leta ali v denarju do 50.000 Din ali z obema kaznima (§ 12).

A tudi že sama udeležba pri takih manifestacijah zoper organizirana državna oblastva se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 3000 dinarjev ali z obema kaznima (§ 13).

Ako je pristojno oblastvo prepovedalo manifestacijo zoper državno oblastvo ali kakršnokoli drugo manifestacijo zoper državne interese, se vsi

udeleženci, če se takoj ne razidejo na poziv oblastva, kaznujejo z zaporom najmanj enega leta, kolovodje in pri-govarjalci, da se manifestacija ne razide, pa tudi v denarju do 5000 Din (§ 14).

Posebno ta zadnji člen utegne postati ob oblastnem razpustu društvenega zborovanja zelo nevaren, zato je potrebno, da so si društva na jasnem o teh strogih veljavnih predpisih, ki dajejo oblastvenemu odposlancu pri zborovanjih veliko in včasih usodopolno moč.

(Dalje prih.)

Ljubljanska borza.

Tečaj 21. oktobra 1927	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Berlin 1 M	13.545	13.575
Budimpešta 1 pengő	9.955	9.985
Curih 100 fr.	1094.—	1097.—
Dunaj 1 šiling	8.—	8.08
Newyork 1 dolar	56.84	56.84
Praga 100 kron	168.—	168.80
Trst 100 lir	309.125	311.125

z letno produkcijo 150 milijonov KWur. To ne bo samo največja hidroelektrarna Avstrije, temveč bo tudi v Evropi sploh med največjimi. »Tiwa« je bila ustanovljena v juniju 1924, financira jo ob soudeležbi nekaterih drugih bank omenjena Bodenkredit skupaj z Nižjeavstrijsko eskomptno družbo.

Tovorni promet po Donavi se je tudi v zadnji dobi ugodno razvijal in so dosedanja zaključki boljši kot v lanskem letu. Izgleda za jesen je treba iskati v prvi vrsti v zaključkih ogrske letine; slaba jugoslovanska letina letos ne pride dosti v poštev. Drugi transportni promet se ugodno razvija. **Popotniški promet** kaže spričo lepega vremena in živahne propagande razveseljive zaključke. Novi potniški parniki Donavske parobrodne družbe so tujskemu prometu prav veliko pomagali.

Industrija surovega jekla kaže v imenovanih mesecih za 30% večjo bruto-produkcijo kot v isti dobi lanskega leta. Če bo šla produkcija v tem obsegu naprej, bo presegla produkcijo let 1925 in 1926. Tudi industrija kvalitetnega jekla ugotavlja zboljšanje prodajnih razmer. Položaj avstrijske magnezitne industrije, koje prodajne možnosti so zmeraj v najožji zvezi s konjunkturo jeklene industrije v raznih industrijskih deželah sveta, se v splošnem ni ugodno razvijal, čeprav sta obrat in eksport še zmeraj daleč za številkami predvojnne dobe. Amerika zahteva za magnezitne izdelke zelo visoko carino, s čimer je eksport tja seveda zelo otežkočen. Novi francoski carinskotarifni načrt govori tudi o visoki carini na te izdelke. Lokomotivne tovarne bodo v bodočih mesecih dovršile naročila na parne in električne lokomotive, ki so jih dobile lani od zveznih železnic. Če ne bo novih naročil za napravo ali popravo lokomotiv, se lokomotivni industriji ne obetajo lepi časi in bo zaposlenost nazadovala, zlasti še, ker tudi inozemstvo ne naroča v večjem obsegu. Nasprotno je pa koncernu Državne železniške družbe priključena Prva poljska lokomotivna tovarna vsled naročil poljskega železniškega ministarstva zaposlena tako za tekoče kot za bodoče gospodarsko leto. Gradba kotlov je dobila nekaj večjih naročil, zlasti od dunajskih mestnih plinarn. Gradba vagonov je bila še tudi precej zaposlena, a so ji manjkala naročila zveznih železnic in se ji to zelo pozna. **Automobilna industrija** ima svojo glavno sezijo v pomladi, dočim so poletni meseci navadno čas mirnejšega obratovanja. Letos se pa prodaja v zadnjih treh mesecih ni prav nič znižala; nasprotno, se dvignila se je. Znižanje avtomobilnega davka, ki je prišel tipu 6/30 KS Steyr v polni izmeri 33½% v dobro, je povpraševanje po tem priljubljenem avtomobilu zelo povečalo. V industriji električnega toka se je zaposlenost v zadnjih mesecih res nekaj dvignila, a naročila zveznih železnic in elektraren nudijo delo samo še za kratko dobo. V interesu neprestane zaposlenosti naprav bi bilo skorajšnje razširjenje elektrifikacijskega programa zveznih železnic (za sedaj Semmering in Gornja Avstrija). Pomembna bi bila tudi skorajšnja oddaja novih investicij, ki jih namerava izvesti dunajska občina.

Glede brezposelnosti priobčujemo še sledeče poročilo — izven poročila Bodenkredit-ne: Dočim je v zadnjem mesecu število brezposelnih na Dunaju padlo za 4200, se je njih število na deželi dvignilo za 1200 oseb; skupno število je sedaj ca 130.000, za 20.000 manj kot v začetku marca. Zanimivo je, da se javlja boljša zaposlenost v prvi vrsti v dunajskem okraju. Skušnja uči, da ima vsaka konjunktura svoj začetek v industrijskem središču in da se nato valovito razširi na vse druge okraje. Tako je naraslo po padcu konjunkturalnega leta 1924 tudi število brezposelnih najprvo na Dunaju in šele v poznejših letih tudi na deželi. Tudi se ugodnejša zaposlenost pozna najprvo v končni industriji (v industrijskih fabrikatov), ki je s konsumom v neposredni zvezi; nato pride industrija polfabrikatov in šele nazadnje surovine. Končna industrija ima pa svoj

sedež na Dunaju, ostali dve v zveznih deželah. Zato se bo poznala boljša zaposlenost na deželi šele v bodočem letu.

Iz naših organizacij.

Uradni dan Sreškega gremija v Celju. Uradni dan za člane v gornjegrajskem srezu se vrši v torek, dne 25. oktobra t. l. in sicer od 8. do 12. ure predpoldne v občinski posvetovalnici v Gornjemgradu in od 2. do 6. popoldne v občinski posvetovalnici v Mozirju. — Načelstvo.

Učni tečaj za tuje jezike in strokovne predmete društva »Merkur« se prične v kratkem. Prijave društveni pisarni Gradišče 17/I. do 25. oktobra. — Odbor.

Merkurjev plesni tečaj se namerava prirediti tudi letos. Prijave društveni pisarni Gradišče 17/I. do ponedeljka 24. oktobra. — Odbor.

Zastopstva, ponudbe in povpraševanja.

Nova trgovinska agencija v Marseillu. V Marseillu se je otvorila nova trgovinska agencija pod imenom: Agence commerciale Pierre Petrović — Marseille — 44, Rue Sénac.

Trgovina.

Za izvoznike živine, jaje in masla. Po informacijah našega generalnega konzulata v Parizu, vlada na ondodnem trgu veliko povpraševanje po domači živini, jajcih in maslu.

Zunanja trgovina Švedske. V septembru so izvozili Švedi 560.000 ton lesa, v lanskem septembru 382.000 ton. Papirja in lesovine so izvozili 217.000 ton, oziroma 179.000 ton; železne rude 1.284.000 ton, v lanskem septembru 850 tisoč ton. Izvozni prebitek letošnjega septembra je dal 15 milijonov švedskih kron, lani je bilo pa 5.700.000 kron deficita. Za čas januar-september znaša eksportni prebitek 20 milijonov kron, dočim je bilo v prvih treh lanskih četrtletjih za 84 milijonov kron importnega previška.

Industrija.

Svetovni trust kositra. Načrt za določitev svetovne cene za cin (kositer), ki so ga v preteklem tednu obravnavali britanskoameriški, nizozemskoameriški in nizozemski interesi, je dobil sedaj že jasnejše oblike, in beremo, da ga hočejo v bodočih dneh tudi že javno objaviti. Neuradno se poroča, da bodo ustanovili zvezo industrije, ki bo določila svetovno ceno za cin najmanj za eno leto naprej. Prva določena cena bo znašala 300 funtov za tono.

Francoska in nemška kemična industrija. V Parizu se je pod predsedstvom Tardieuja, ministra za javna dela, sestal mednarodni kongres industrijske kemije. Predsednik zveze francoske kemične industrije je izjavil časnikarjem, da se je francoski industriji posrečilo dohiti Nemčijo v izdelovalno sintetičnega amoniaka. Tudi Bergijev način in drugi nemški patenti za izdelovanje sintetičnega kuriva iz premoga so na francoskem v splošnih obrisih znani.

Ford in General Motors. Večna konkurenca je napotila obe veliki podjetji, da sta pričela s pogajanjimi o splošnih smernicah. Poročilo iz New Yorka pravi, da so dovedla ta pogajanja do ugodnega zaključka. Najbrž bodo pogajanja nadaljevali in sicer z izrecnim ciljem sporazuma glede prodaje. General Motors so prodali v prvih devetih mesecih tekočega leta 1.300.000 avtomobilov. O vpeljavi novega Fordovega tipa še ni avtentičnih poročil, govori se pa, da imajo Fordove tovarne naročil že za pol leta.

Trustno gibanje v nemški kalijevi industriji. Veliki koncentracijski proces, ki se je pričel v zadnjih letih v nemški kalijevi industriji in ki je imel za posledico vsrkanje skoraj vseh manjših in srednjih koncernov po vodilnih skupinah Kaliindustrie A. G., Wintershall in Burbach, je sprožil vprašanje kalijevega trusta. Obstoji načrt, da bi opremili novi trust z delniško glavnico 300 milijonov mark, dočim znaša vsa v nemški kalijevi industriji investirana glavnica 700 milijonov mark. Ves načrt pa je zadel na odpor pruske državne vlade.

Obrt.

Nabava pelerin. Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje drugo pismeno dražbo za dobavo sto pelerin na dan 26. novembra 1927 ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 42. Jamčevina (5% ali, če je inozemec, 10%) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 41, kjer se lahko vpogledajo vzorci in kupijo pogoji.

Denarstvo.

Nemška marka v Newyorku. 50 milijonsko dolarsko posojilo Nemške Centralne banke za kmetijstvo je bilo 14. t. m. po tečaju 95½% in ob fiktivnem 632 odstotnem obrestovanju predloženo v podpis in v kratkem času prepisano. Tudi delno posojilo Hamburga je bilo prepisano. S tečajnim dvigom funta sta dosegla sedaj tudi nemška marka in holandski goldinar tečaj nad pari.

Ogrske banke zvišujejo glavnico. V ogrskih gospodarskih krogih se govori, da bodo budimpeštanske banke svojo glavnico izdatno zvišale. To je v zvezi z rastočo potrebo po kapitalu, izvirajočo iz večje intenzitete gospodarskega življenja. Predsednik Komericalne banke se mudi sedaj v Parizu, generalni ravnatelj Ogrske kreditne banke pa v Londonu, da se pogajata o nabavi tozadevnih kreditov.

Nemška obrestna mera. Dr. Schacht je trdno odločen, da bo valuto branil, četudi bi šlo to na račun gospodarstva. Kroži celo govorica, da je dejal: »Če bo potrebno, bom šel tudi do 10-odstotne obrestne mere pri Državni banki.« Druhi krogi opozarjajo na to, da se je zaloga zlata zmanjšala samo za 240.000 mark, obtok bankovcev pa za 211 milijonov in se je torej kritje zboljšalo na 531%; zato se jim napovedane odredbe zdijo zelo čudne.

Nov avstrijski bankovec za 50 šilingov. Merodajni avstrijski krogi so sklenili, da bodo v okvirju nove izdaje vseh avstrijskih bankovcev izdali poleg dosedanjih bankovcev tudi take po 50 šilingov. Pred vojsko je bil bankovec po 50 kron zelo priljubljen in so tak srednji bankovec sedaj močno pogrešali. Najprvo so mislili izdati novi bankovec namesto bankovca za 20 šilingov, sedaj bodo pa oba izdali. Preteklo bo pa še nekaj časa, preden bo prišel novi bankovec v promet, kjer hočejo najprvo izdati nove serije po 20 in po 100 šilingov kot vmesne količine med 100 in 1000 šilingi. Pač pa mislijo na bankovce za 10.000 šilingov, za prav velika plačila. 1 šiling je približno 1 predvojna krona.

Promet.

Nova ameriška parobrodna črta. — American Brown-Boveri, podružnica švicarske družbe, hoče vpeljati novo parniško zvezo med Evropo in Ameriko, ki bo potrebovala za prevoz čez Atlantski ocean samo 4 dni in pol. Ladje bodo napravile na uro 32 milj ali skoraj 60 kilometrov. S parnikov na suho zemljo bodo prevažali potnike z aeroplani.

RAZNO.

Italijanske delniške družbe v septembru. Italijanska bančna zveza priobčuje statistiko o gibanju glavnice pri italijanskih delniških družbah v septembru. V novo ustanovljene družbe in v povešek glavnice že obstoječih družb so investirali 349 milijonov lir. Vrednost potom likvidacije in omejitve prometa zmanjšane kapitala znaša 108 milijonov lir, tako da preostane čisti znesek novo investiranega kapitala 241 milijonov lir.

Japonci in nemški dušik. Računijo s skorajšnjimi japonskimi odredbami, ki naj bi napotile družbo Oriental-Nitrogen-Association, da začne z izkoriščanjem od Nemčije reparacijskim potom dobljenih in tej družbi prepuščenih patentov za proizvodnjo dušika. Ta družba, ki je bila lani ustanovljena ob sodelovanju raznih japonskih velekoncernov, je prevzela nemške patente s pogojem, da morajo biti nove tovarne vsaj po desetih letih zmožne obrata. Preiskovalna vladna komisija je pa ugotovila, da družba doslej še ni nič naredila, da si pa skuša pridobiti kontrolo nad importi dušika iz Nemčije. Na ta način je pa namen prenosa patentov na družbo pogrešen.

Vinska razstava in sejem v Ivanjkevi. Vinarska zadruga v Ivanjkevi priredi v sredo, dne 7. decembra t. l. v restavracijski dvorani tik tukajšnjega kolodvora svojo III. vinsko razstavo in sejem. Kakor vedno, bode prireditelj z blagom dobro založena in bode tako vsakdo, ki se zanima za vina iz ormoških ljutomerskih gor, imel priložnost si pogledati letošnji izborni pridelek, kakor tudi, kar je še malega od prejšnjih letnikov tukaj. Bode pa tudi najlepša priložnost, sklepati kupčije.

Gospodarska pogajanja med Nemci in Avstriji. 21. in 22. t. m. se vršijo v Stuttgartu pogajanja med Nemci in Avstriji glede ureditve skupnih gospodarskih vprašanj s posebnim ozirom na zaključke svetovne gospodarske konference in mednarodnega kongresa Mednarodne trgovske zbornice v Stockholmu. Razgovori se tičejo v prvi vrsti izvoznih in uvoznih prepovedi, carinske zakonodaje, carinskega postopanja in tarif, tujškega prava, racionalizacije, električnega gospodarstva, davkov itd.

Drobne vesti. Nemški lastniki ogrskih železniških obligacij so stopili v stik s francoskimi lastniki teh obligacij v svrhu ustanovitve skupne zaščitne zveze. — Ogrske sladkorne tovarne so ceno sladkorja zopet znižale za 1 pengö. Nove tovarniške cene so: kristalni sladkor 100-50 pengö, sladkor v kockah 117-50 pengö. — Francosko kovinsko podjetje Schneider-Creuzot bo izplačalo dividendo 80 frankov. — Kovinske cene kažejo v vseh državah rastočo tendenco, in je prizadevanje, da se ta tendenca vzdrži, splošno. — Družba nemških državnih železnic se pogaja v New Yorku za naložnje 7-odstotnih prednostnih delnic v znesku 200 milijonov mark. — Avstralska vlada je naznanila Mednarodnemu poljedelskemu zavodu v Rimu, da so izgledi za bodoči žitni pridelek v Južni Avstraliji kaj malo ugodni. Računijo na ca 300 milijonov met. stotov, lani jih je bilo 44 milijonov. — Trboveljska premogovna družba se pogaja za nakup premogovnikov v Rtnju (Srbija). S tem nakupom bo izvedla družba svojo staro namero, da se udeležuje tudi izven Slovenije. — Rumuni pripravljajo novo carinsko tarifo, ki bo stopila v veljavo najbrž v marcu. Imela bo protekcionističen značaj, pri doslej obravnavanih postavkah povprečno ca 25% zaščitne carine. — V začetku novembra se bodo zopet pričela pogajanja za sklep trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Pogajanja so se začela poleti v Beogradu, nato so izmenjali medsebojne želje in ni sedaj nobene ovire za nadaljevanje pogajanj. Pogajanja se bodo vršila to pot v Pragi. — Tovarna keksov v Rogški Slatini se bo preselila v Zagreb. V začetku bo zaposljevala 120 delavcev in bo oskrbljena z najmodernejšo opremo. — Govorili so o zgradbi tovarn umetne svile v Jugoslaviji. Sedaj beremo, da te vesti ne odgovarjajo resnici.

Izšla je Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 866 dnt.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obražtan.

Letoščna obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah.

»VELIKA PRATIKA« je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikov
tiskarna in litografski zavod
Ljubljana, Breg 12

Velikanska sladkorna transakcija. — Angleška sladkorna rafinerija Fate in Lyle v Londonu je kupila od kubanskih eksporterjev enega največjih sladkornih kontingenfov, ki so bili sploh kdaj kupljeni. Gre za 150.000 ton kubanskega sladkorja, ki ga bodo odposlali v mesecih oktober, november in december. Cena je 234 centa za angleški funt od Kube proč. Na londonskem trgu smatrajo ta zaključek kot znak, da se vidi angleški rafineriji sedanja cena ugodna. Poročilo je presenetilo tembolj, ker so zlasti v zadnjem času tožile angleške rafinerije o premajhni zaposlenosti.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 1 stroja za rezanje

lepenke. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 29. oktobra t. l. ponudbe glede dobave ploščatega železa. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovici pri Celju sprejema do 3. novembra t. l. ponudbe glede dobave 120 m³ jamskega lesa. — Direkcija državnega rudnika v Vrdniku sprejema do 5. novembra t. l. ponudbe glede dobave 500 kilogramov mila za pranje perila. — Komanda pomorskega arsenala v Tivtu sprejema do 16. novembra t. l. ponudbe glede dobave lanenega in konopnega platna in raznega drugega materiala. — Intendantsko skladišče mornarice v Tivtu sprejema do 10. novembra t. l. ponudbe glede dobave raznega materiala (kovine, ščetke, sidol, soda, milo za pranje, naftalin, smirkovo platno in smir-

kov papir, parafin-sveče, vžigalice itd.). — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 26. novembra t. l. pri ekonomskem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani glede dobave raznih kleparskih izdelkov (vrči za olje, vedra, škropilnice itd.).

Prodaje. Dne 7. novembra t. l. se bo vršila pri Direkciji šum Bordske imovine općine v Vinkovcih ofertalna licitacija glede prodaje hrastovih debel. — Dne 26. novembra t. l. se bo vršila pri Upravi intendantskega skladišča mornarice v Tivtu ofertalna licitacija glede odpadstare vojaške obleke in raznih odpadkov.

Dobave. Ekonomsko oddeljenje direkcije drž. žel. v Ljubljani sprejema do 25. oktobra t. l. ponudbe glede dobave mecesnovih klincev; do 28. oktobra t. l. gle-

de dobave sirkovih in brezovih metel ter slamnatih podnožnic, optičnih instrumentov, cevi za kotel ter žičnikov, kositra, svinca in pločevine. — Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 28. oktobra t. l. ponudbe glede dobave žeblice za tračnice. (Pogoji na vpogled pri tem oddelku vsak delavnik od 10. do 12. ure.) Direkcija drž. rudnika v Zabukovici pri Celju sprejema do 29. oktobra t. l. ponudbe glede dobave zobatih koles za vitlje. — Vršile se bosta naslednji ofertalne licitacije: Dne 31. oktobra t. l. pri ekonomskem oddelku generalne direkcije drž. žel. v Beogradu glede dobave koksa in premoga; dne 7. novembra t. l. pri direkciji drž. železnic v Ljubljani glede dobave kartona za vozne karte.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

OGLAS.

Komanda 8. žandarmeriskog puka namerava dati izraditi

50.000 pola tiskanica za delovodni protokol, 8.000 pola stanične službene knjige, 1.000 blokova po 100 listova patrolni list i 300 knjiga po 100 lista indeks za delovodni protokol.

Pozivaju se svi oni koji žele ove tiskalice i protokole izradjivati i lifrovati, da predlože svoje sa 5 dinara taksirane ponude blagajniku ovog puka najdalje do 4. novembra 1927. god. 10 sati dopodne, gdje se mogu i sve daljnje informacije dobiti i forma te velikosti pojedinih tiskanica vidjeti.

Onaj koji ponudi najpovoljniju cenu, ustupit će se mu izrada rečenih tiskanica odmah čim za to odobrenje dođe od komande žandarmerije iz Beograda.

Komanda 8. žandarmeriskog puka, E. broj 11.594 od 12. oktobra 1927. g.

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon štev. 2263.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Veleprazarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

Izdelovanje oljnatih barv, firneža, lakov in steklarskega kleja. — Zaloga kemičnih in rudniških barv. — Potrebščine za slikarje, plekarje, ličarje in druge, vse v te stroke spadajoče.

Se priporočam

Ivan Jančar

TRGOVINA

MIKLOŠIČEVA C. 4

SKLADIŠČE

VIDOVDANSKA 14.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovidno žganje, moko in deželna pridelke. — Raznovidno rudniško vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave s električnim obratom. Ceniki na razpolago!

MIRTNE vence in šopke za poroke najnovejših oblik, božične prtičke (rutice), umetne cvetlice in peresa, nagrobne vence i. t. d. nudi po konkurenčnih cenah

Cvetličarna Podčetrtak

Lastnik:

RADO PREGRAD.

Specijalist:

Mirtni venci in šopki.

VINOCE

TOVARNA

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana nudi

naifinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

„Trgovski list“

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

se priporoča p. n. trgovcem, industrijcem in obrtnikom za naročanje, razširjanje in inseriranje.

LIKERJE

Medicinalni Cognac, Jajčni-Cognac, Rum, Jamalka-Rum, Pelinkovec, Silvovko, Tropinovec, Sadjevec, Brinjevec, Vermut-vino, Malinovec in neoslajeni Malinov sok (Succus), Rumosol in Špirit, v najboljši - - kakovosti in po najnižji ceni priporoča - -

„ALKO“

družba z o. z. LJUBLJANA, Kolizej.

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne štrance, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke Vam nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Na veliko Galanterija Na veliko

Trikotaža za dame in gospode. Volna Za pletenje v vseh barvah. Velika izbira nogavic, kravati v raznih cenah. Kompletna potrebščina za krojače, šivilje in čevljarje. — Razne toaletne in kozmetične potrebščine pri

Josip Petelinc-u, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7 ob vodi.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Postrežba točna.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA.

USTANOVLJENA 1900.

Dolnška glavica:
Din 50.000.000—
Rezervni sklad nad
Din 10.000.000—

Brezica
Celje
(Imen)

Gorica
Kranj
Logatec

Maribor
Metković
Novi Sad

Novomesto
Prevalje
Ptuj

Rakek
Sarajevo
Slovenjgradec

Split
Trst

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana
Telefon štev. 2861,
2413, 2502, 2503.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23

TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, poselnice itd. * LASTNA KNJIGOVEZNICA. * TELEFON. ŠT. 2552.

Ureja ANTON PODGORŠEK. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: A. SEVER, Ljubljana.